

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Daň z příjmů fyzických osob

Michal Radvan & Michal Liška

- přímé daně: daně, které postihují zdaňovaný příjem při jeho vzniku, poplatník a plátce jedna a tatáž osoba (majetkové a důchodové) x nepřímé, spotřební: spojují se s příjmem při jeho upotřebení (placeny a vybírání v cenách zboží a služeb)
- důchodové daně: zatěžují příjmy poplatníka, často včetně naturálních příjmů a požitků x majetkové: uvalené na vlastnictví, držbu, nájem... (x transférové, subjektové, spotřební)
- tokové (změna množství předmětu zdanění za určité období) a kapitálové (předmět k určitému dni)
- daně in personam: osobní, odrážejí schopnost daňového poplatníka platit daně x daně in rem

Historie

- Důchodové daně měly být nastaveny (i s ohledem na jejich in personam charakter) k ekvivalentnímu (záleží potom na sazbě) a plošnému financování materiálního základu pro poskytování veřejných statků dle ekonomického výkonu obyvatel, nezávisle na jejich majetku (rovnost mezi různými ekonomickými zázemími).
- Problém s chybějícím výkaznictvím
- Akvinský - namáhavost práce, její plody by neměly podléhat zdanění
- Velká Británie - 1799 r. - k financování čeho? 😊

Historie ČR

- 1812 zavedená v rámci Rakouska-Uherska (výkaznictví) - výdělková daň (podnikání jednotlivců)
- Zavedená daň důchodová (zdanění veškerých příjmů pod principem zdanění hlavy rodiny), daň z vyššího služného (vyšší služební platy) a daň rentová (úroky a příjmy z CP).
- Socialismus: daň z příjmu obyvatelstva (progresivní, bez odpisů, směřovala k likvidaci soukromého podnikání)
- Kapitalismus: daň z příjmu obyvatelstva (urychlené odpisování, nové druhy příjmů [PO], paušalizace výdajů)

Zákon o daních z příjmů - 586/1992 Sb.

- 1. část - DPFO (§ 2 - § 16b)
 - 2. část - DPPPO (§ 17 - § 21a)
 - 3. část - společná ustanovení (§ 21b - § 38fa)
 - 4. část - „zvláštní ustanovení“ (§ 38g - § 42)
-
- Dnes: DPFO

Subjekt daně – poplatník - rezident

- Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou **fyzické osoby**.
 - **daňový rezident: daňový tuzemec**
 - FO, která má na území ČR bydliště (místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat) nebo se zde obvykle zdržuje (pobývá v ČR aspoň 183 dní v roce souvisle či v několika souvislých obdobích) - fyzická a ekonomická přítomnost
 - poplatníci s tzv. **neomezenou daňovou povinností** → zdaňují v ČR jak příjmy ze zdrojů na území ČR, tak i příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí (zdaňují celosvětové příjmy)

Subjekt daně - poplatník - nerezident

- **daňový nerezident: *daňový cizozemec*, FO:**
 - která není rezidentem
 - o níž to stanoví mezinárodní smlouva
 - které přijíždějí za účelem studia nebo léčení (mezinárodní uzance)
 - poplatníci s *omezenou daňovou povinností* → zdaňují pouze příjmy ze zdrojů v ČR (posuzování zdroje příjmů, § 22 ZDP)
 - Stálá provozovna... ekonomický či fyzický pobyt?... § 10

Subjekt daně – plátce daně z příjmů

- Plátcem daně se rozumí osoba se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky, která podle tohoto zákona odvádí správci daně daň nebo zálohu na daň, které jsou vybrány od poplatníků nebo poplatníkům sraženy, nebo úhradu na zajištění daně. (§ 38c)
- Zaměstnavatel
- Banka
- Společnost vyplácející podíl na zisku
- Další osoby, které sráží daň (např. § 38d/10...).

Objekt daně – předmět daně

- Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou
 - a) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6),
 - b) příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7),
 - c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
 - d) příjmy z pronájmu (§ 9),
 - e) ostatní příjmy (§ 10).

- Příjmem se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou. (§ 3 odst. 2)
- Nepeněžní příjem - výpočet (§ 3 odst. 3)

Dílčí základ daně podle § 6

- Příjmy z pracovněprávních poměrů (služební, členský) a poměrů obdobných
- Příjmy za práci členů družstev, společníků a komanditisty
- Odměny člena právnické osoby a likvidátora
- Funkční požitky

- 1 % ze vstupní ceny vozidla používaného též pro soukromé účely, minimálně však 1,000 Kč

Výjimka

- Příjmy do 10,000 Kč ze zaměstnaneckého poměru - srážková daň 15 %; vždy je nutné zvýšení o SaZP
- Cestovní výdaje
- Stravné
- Oděvy, ochranné pomůcky, čisticí prostředky apod.
- Zálohy přijaté z-ncem
- Náhrady za opotřebení vlastního nářadí
- Platby z-vatele do 30.000 Kč jako příspěvek na penzijní připojištění
- Nerezidenti - srážková

Dílčí základ daně podle § 6

Celkový úhrn příjmů od jednoho zaměstnavatele zvýšený o SaZP

Pojistné na soc. zab. + příspěvek na státní politiku
zaměstnanosti - 25 %

Pojistné na všeobecné zdrav. poj - 9 %

CELKEM 34 % z hrubé mzdy/platu

Dílčí základ daně podle § 7

- (1) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je
 - a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
 - b) příjem ze živnostenského podnikání,
 - c) příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
 - d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

- (2) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je dále
 - a) příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
 - b) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
 - c) příjem z výkonu nezávislého povolání.

Dílčí základ daně podle § 7

- Příjmy - výdaje = DZD
- Paušální výdaje
 - a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů ze živností řemeslných,
 - b) 60 % z příjmů z ostatních živností,
 - c) 40 % z příjmů ostatních
 - d) 30 % z příjmů z pronájmu obchodního majetku.

Limity: 1 600 000 Kč
1 200 000 Kč
600 000 Kč a
800 000 Kč.

NELZE ZPĚTNĚ MĚNIT!!!

Dílčí základ daně podle § 7

- Příjem autora za příspěvek do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území České republiky je samostatným základem daně pro zdanění srážkou podle zvláštní sazby daně za předpokladu, že úhrn těchto příjmů od téhož **plátce** nepřesáhne v kalendářním měsíci 12000 Kč.

Daň stanovená paušální částkou

- § 7 odst. 1 písm. a) až c) nebo srážky a § 8 odst. 1 písm. g) ZDP
- podnikatelská činnost
- podniká sám, bez zaměstnanců či spolupracujících osob (vyjma manžela)
- roční příjem za poslední tři zdaňovací období nepřesáhl 5 000 000 Kč
- není společníkem společnosti
- výdaje jsou rovné či vyšší než paušál dle § 7 odst. 7 ZDP
 - Zaplatí nejméně 600 Kč a max. na 3 zdaňovací období

Daňová evidence

- Nižší stupeň účetnictví
- Příjmy a výdaje
 - Seznatelnost od koho, za co, kdy aby bylo možno zjistit (x stanovit) základ daně
- Majetek a dluhy
 - Skutečný stav zásob, majetku, pohledávek, dluhů.

Dílčí základ daně podle § 8

- a) podíly na zisku (dividendy z a.s, s.r.o., k.s.), podíly na zisku z členství v družstvu a dále úroky a jiné výnosy z držby cenných papírů,
- b) podíly na zisku tichého společníka,
- c) úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na vkladovém účtu,
- d) výnosy z vkladních listů a z vkladů jim na roveň postavených,
- e) dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem i doplňkové (DZD jinak),
- f) plnění ze soukromého životního pojištění,
- g) úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z prodlení, poplatků z prodlení, úroky z práva na dorovnání, úroky z vkladů na běžných účtech a úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši společníků obchodních společností, (někdy spadne pod § 7a ZDP)
- h) úrokové a jiné výnosy z držby směn
- i) plnění ze zisku svěřeneckého fondu

DZD = zpravidla srážková daň na příjmy (§ 8/3 ZDP), někdy příjmy - výdaje

Bacha na penzijka... 60 měsíců před výplatou založit a od 60 let čerpat... měnilo se

Dílčí základ daně podle § 9

- a) příjmy z pronájmu nemovitostech věcí a bytů,
- b) příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného pronájmu

DZD = Příjmy - Výdaje

Paušální výdaje - 30 %, do 600 000 Kč

Dílčí základ daně podle § 10

- a) příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, a příjmů z provozu výroben elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělována Energetickým regulačním úřadem,
- b) příjmy z převodu : nemovitě věci, cenného papíru a jiné věci, příjmy z převodu účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditisty na komanditní společnosti nebo z převodu družstevního podílu,
- d) příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví, včetně práv autorských a práv příbuzných právu autorskému,
- e) přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- g) vypořádací podíl při zániku účasti člena v obchodní korporaci, s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti,
- h) výhry v loteriích, sázkách a jiných podobných hrách a výhry z reklamních soutěží a slosování,
- ch) ceny z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ceny ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, anebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže,
- ...
- l) příjem z výměnky,
- m) příjem obmyšleného ze svěřenského fondu,
- n) bezúplatný příjem,
- atd.

DZD = Příjmy - Výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení

Osvobozeno do 30.000 Kč

Dary (bezúplatné příjmy): linie přímá či vedlejší; společná domácnost (rok hospodaření v ni x trvalý pobyt), i vůči obmyšlenému dle pravidla 1 a 2; příležitostně max. 15 000 Kč.

+ § 4a ZDP - dědictví a odkaz (Rakouský soud a dědická daň), diplomati, reklamní předměty do 500 Kč včetně, humanitární a charitativní účely, ZOO či pro veřejné kulturní služby, prezidentská kampaň - příjemce nemusí zdanit. => zprostředkovaně vyloučeny dle § 4 odst. 1 písm. zk) ZDP.

Příjmy vyloučené ze zdanění (nejsou předmětem daně)

- Příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání SJM
- Spravedlivé zadostiučinění - ESLP
- Odškodnění od mezinárodního soudu splňující alespoň jednu z podmínek dle § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci.
 - Ustaven dle čl. 10a Ústavy, Radou bezpečnosti, MS-ou či s ním musí ČR spolupracovat

Osvobození - § 4

- příjmy z prodeje rodinného domu, bytu, včetně souvisejícího pozemku (časový test 2, resp. 5 let)
- příjmy z prodeje movitých věcí (u některých časový test 1 rok)
- převod podílu - 5 let
- důchody, dávky, stipendia, výživné a mnoho dalších
- POZOR na § 38v - ?protiústavní výše pokut? (není u vyloučených) - smysl - proti ilegální legalizace majetku

- Daňový bonus se nedaní... Jupí § 4 odst. 1 písm. zi)
- § 4 odst. 3 - ústavní? - Pl. ÚS 18/15

§ 15 - Nezdaniitelná část základu daně

- Dary částečně souvisí s výjimkami dle § 4, zprostředkovaně tedy i s ustanovením § 4a.
 - Max. 15% ZD
- Krev - 2 000 za odběr
- Orgán - 20 000 za kus
- Penzijko 12 000 Kč
- Členské příspěvky až do 1,5 % ZD
- Zkoušky - 10 000 Kč (ne zam-tel nebo výdaj pro § 7).

Položky odčitatelné od základu daně (§ 34)

- daňová ztráta (max. 5 let),
- 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil při realizaci projektů výzkumu a vývoje
- závazné posouzení na výdaje na výzkum a vývoj

Slevy na dani (§ 35)

- 18 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením
- 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením

Slevy na dani (§ 35ba)

- 24 840 Kč na poplatníka,
- 24 840 Kč na manželku,
- 2 520 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu 1. nebo 2. stupně,
- 5 040 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně,
- 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P,
- 4 020 Kč u poplatníka - studenta.
- Do výše minimální mzdy za umístění dítěte (9 900 Kč)

Daňové zvýhodnění (§ 35c)

- 1. dítě - 13 404 Kč
- 2. dítě - 17 004 Kč
- 3. dítě a každé další - 20 604 Kč.
- Do daňové povinnosti 0 Kč se jedná o slevu, pak o daňový bonus
- Bonus se vyplácí v rozmezí 100 - 60 300 Kč ročně, je třeba alespoň šestinásobek min. mzdy

Základ daně

$$ZD = \Sigma DZD$$

5 odst. 1

Způsob výpočtu DPFO

1. Rozdělit příjmy do § 6-10 podle druhu
2. Z příjmů vymezit příjmy osvobozené a příjmy podléhající srážkové dani
3. Určit výši DZD
4. Určit ZD
5. Odečíst nezdánitelné částky a odčitatelné položky
6. Aplikovat sazbu daně
7. Aplikovat slevy na dani
8. Aplikovat daňové zvýhodnění na děti
9. Odečíst od daňové povinnosti již uhrazené zálohy

Způsob výpočtu DPFO

Základ daně = Σ DZD

- Nezdanitelné částky a odčitatelné položky (§ 15 a 34)

Upravený základ daně

Základ daně zaokrouhlený

DPFO brutto I (15 %)

- Slevy na dani (§ 35ba)

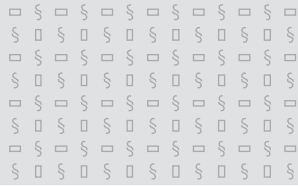
DPFO brutto II (> nebo = 0)

- Daňové zvýhodnění na děti (sleva/bonus)

DPFO netto

- Uhrazené zálohy

DOPLATEK/PŘEPLATEK

- Souhrn: §6 - §10
- Vyloučit: § 3/4 a § 4
- Odečíst § 15 a § 34
- Zaokrouhlit na celá sta Kč dolů
- Aplikovat sazbu daně
- Uplatnit slevy dle ustanovení § 35 ba
- Aplikovat slevy či případně bonus dle §35c (až zde může vzniknout přeplatek)
- Odečíst zaplacené zálohy

Příklad

- Pan František je zaměstnán na plný pracovní úvazek ve společnosti Stromy s.r.o. jako právník, kde jeho hrubý roční příjem činí 450.000,- Kč. Kromě toho farmaří na svém statku a zemědělská činnost mu vynesla 80.000,- Kč, avšak musel vynaložit výdaje ve výši 20.000,- Kč. Jelikož je František podnikavý, provozuje na vesnici, kde bydlí, konzum se smíšeným zbožím. Celkové příjmy z této činnosti činily 800.000,- Kč a výdaje 700.000,-Kč. Kromě toho působí pan František jako příležitostný soudní znalec v oblasti lesnictví kde si svou činností přišel na 20.000,- Kč. Pan František také prodal rodinný dům, ve kterém bydlel předchozích 15 let za částku 2.500.000,- Kč.

Pokračování příkladu

- Vlastní také byt po tetičce, který pronajímá a za rok 2015 utržil 120.000,- Kč. Vedle toho dostal 100.000,- Kč jako dividendu a 20.000,- Kč mu bylo připsáno na účet u banky jako úroky. Do letního vydání časopisu České lesy napsal článek za jehož publikaci utržil 4.500,- Kč Má nepracující manželku Báru a 9-ti letého syna Jirku a Pepu. Každý rok daruje politické straně částku 8.000,- Kč a dále přispívá si na penzijní připojištění se státním příspěvkem částkou 23.000,- Kč. Nepodepsal prohlášení k dani.

Švarcův systém

- V praxi je výhodnost švarcsystému evidentní jak na straně „zaměstnavatele“, tak i zaměstnance, což se dá jednoduše prezentovat na příkladu zedníka s jedním dítětem, jehož roční odměna (hrubá mzda) činí 300.000 Kč za rok:

■ A) Zaměstnaný zedník	
■ Hrubá mzda	300.000
■ + Pojistné (34 % z hrubé mzdy)	102.000
<hr/>	
■ Základ daně	402.000
■ - Položky snižující základ daně	-0
<hr/>	
■ Upravený základ daně	402.000
■ Daň <i>brutto</i> I (15 % ze základu daně)	60.300
■ - Slevy na dani	-24.840
<hr/>	
■ Daň <i>brutto</i> II ≥ 0	35.460
■ - Daňové zvýhodnění na děti	-13.404
<hr/>	
■ Daň <i>netto</i>	22.056

■ B) Zedník - OSVČ	
■ Příjem	
300.000	
■ - Paušální výdaje (80 % z příjmu)	-240.000
■ Základ daně	80.000
■ - Položky snižující základ daně	-0
■ Upravený základ daně	80.000
■ Daň <i>brutto</i> I (15 % ze základu daně)	12.000
■ - Slevy na dani	-24.840
■ Daň <i>brutto</i> II ≥ 0	0
■ - Daňové zvýhodnění na děti	-0
■ Daň <i>netto</i>	0

Znaky Švarcsystému - pracko

- Zdánlivě samostatná činnost/práce
- **Podnikatelský** způsob výkonu závislé činnosti
- Výkon závislé činnosti fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah (ZoZam.)

- **Definice:**
- Uzavírání namísto pracovního poměru obchodních smluv s osobami vlastnicími živnostenské oprávnění či případ, kdy se podnikatel na základě obchodněprávní smlouvy zavazuje jiné osobě k výkonu práce, ačkoliv jejich vztah by měl být právně korektně kvalifikován jako pracovní poměr. (jen pracovní poměr?)

Podnikatel

- *„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“*
- *Podstatným rysem závislé činnosti, je skutečnost, že není vykonávána zcela nezávisle, tzn. pod vlastním jménem, na vlastní účet a s vlastní odpovědností poplatníka, ale naopak podle pokynů toho, kdo odměnu za vykonanou práci vyplácí (plátce).*

Definice: FP

- Pro účely finančního práva se k švarcsystému přistupuje spíše jako k předmětu daně podléhající zdanění dle ustanovení § 6 zákona o daních z příjmů a nikoliv zdanění dle § 7 zákona o daních z příjmů.
- § 6: *„Příjmy ze závislé činnosti jsou plnění v podobě příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce“.*

Účel a smysl

- Prvotně spočívá ve zvýšení sociální ochrany zaměstnanců a snaha zabránit daňovým únikům i únikům odvodů do státního rozpočtu a druhotně i v ochraně teprve se stabilizujícího ekonomického a sociálního systému.
- EU?

Systematika zákona

- Nová formulace stěžejních ustanovení pro DZD

Esenciální znaky

- Závislost na osobě plátce - udílení pokynů?
- Nesamostatný výkon činnosti? - živnostenský list je kritériem (§ 8 odst. 3 DŘ)?
- Vůle stran?
 - Šimka - NSS - oboustranný zájem - posuzování vůle vždy x co tvrdí to dokazuje (důkazní břemeno) => non liquet stav - zásada chránící legalitu a určitost práva?
 - 6 Afs 208/2015-42 - účelovost

Indikativní znaky

- **Osobní výkon činnosti (outsourcing a subdodavatelství)**
- *Prostřednictvím osoby samostatně výdělečně činné by mohl uvedené činnosti zajistit pouze tehdy, pokud by se jednalo o krátkodobé nárazové práce převyšující kapacitní možnosti jeho zaměstnanců, případně pokud by šlo o krátkodobé speciální úklidové úkony vyžadující vyšší odbornost a složité technické vybavení. (č. j. 5 A 176/2000 - 37)*
- **Podřízenost a začlenění do organizační struktury**
- **Pravidelná odměna za práci? 4 Ads 27/2016:**
„[a]čkoliv odměna přísně vzato nepředstavuje samostatný definiční znak závislé práce (jde o povinnost, která zaměstnavateli na základě výkonu práce vzniká)“

Indikativní znaky - část II

- **Soustavnost výkonu činnosti (pravidelnost pracovní doby a délka pracovního vztahu) - co sezónní práce?**
- **Povaha vykonávané činnosti - spropitné**
- **Místo výkonu činnosti**
- **Materiální zázemí**
- **Exkluzivita služeb kooperanta**
- **Poskytování či kompenzace pracovníprávních výhod**
 - **Nález Ústavního soudu I. ÚS 190/15 - slučitelnost funkce předsedy představenstva a generálního ředitele (ochrana prackem)**

Pokyn D-285

- Vymezení pojmu "závislá činnost" proto nemůže být redukováno pouze na činnost vykonávanou podle příslušných příkazů a pokynů, nýbrž se musí jednat o činnost skutečně závislou na osobě plátce. Prakticky to znamená, že definiční prvek závislosti při závislé činnosti tak bude dán především povahou vykonávané činnosti, znaky a okolnostmi, za kterých je práce vykonávána a zda na uzavření pracovně-právního vztahu je dán zájem obou smluvních stran.
- Nejčastějšími znaky a okolnostmi indikujícími vztah závislé činnosti fyzické osoby a osoby od níž jí plyne příjem (dále jen "plátce příjmu") jsou následující:
- plátce příjmu přímo či nepřímo ukládá úkoly, řídí a kontroluje fyzickou osobu a nese odpovědnost související s její činností,
- fyzická osoba má ve vztahu k plátcovi příjmu obdobné postavení jako zaměstnanec,
- odměna za práci je vypočítána na základě délky pracovní doby nebo obdobným způsobem běžným při odměňování osoby v pracovně-právním vztahu,
- materiál, pracovní pomůcky, stroje a zařízení potřebné pro výkon činnosti jsou fyzické osobě poskytovány plátcem příjmu,
- vztah mezi plátcem příjmu a fyzickou osobou je dlouhodobý anebo soustavný, resp. fyzická osoba vykonává činnost dlouhodobě pouze pro jednoho plátce příjmu, a to osobně nebo prostřednictvím spolupracující osoby ve smyslu § 13 zákona o daních z příjmu.

Obdobný poměr

- **7 Afs 72/2008** - Při zkoumání, zda je daný právní vztah podřaditelný pod pojem „obdobného vztahu“ ve smyslu § 6 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů, je nutné vždy posuzovat jeho **skutečný, účastníky vztahu zamýšlený a chtěný obsah**, a nikoli pouze stránku formální, je-li účastníky navenek předstíráno něco jiného, než co skutečně obsahem právního vztahu. Dalším důležitým znakem je, že je tento poměr zakládán jako vztah **trvající povahy**, který se vyznačuje tím, že **není konzumován jednorázově**, splněním určité věcně a žádoucím výsledkem definované povinnosti tím, kdo má poskytovat specifické plnění. Důležitým znakem je také to, že ten, kdo poskytuje určitou pracovní činnost, je zásadně povinen **řídít se pokyny osoby**, k níž ji pracovní, služební či členský poměr váže. V neposlední řadě je důležitým znakem pracovněprávního, služebního a členského poměru také to, že se jedná o vztah **úplatný** a z hlediska ekonomického vzájemný. Uvedené znaky musí být u poměru obdobného výše uvedeným poměrům splněny **současně**. Absentuje-li v podstatné míře jen jediný z nich, nemůže se o jeho období s poměrem pracovněprávním, služebním a členským jednat.

Reálný případ - žalobní body

- Dle názoru žalobce žalovaný postavil své závěry na „*hodnocení činnosti, která je pouhým zlomkem všech aktivit profesionálního sportovce.*“ K tomuto žalobce připomíná, že jen na základě vlastní trvalé přípravy může sportovec získat smlouvu s klubem a zajistit si zdanitelný příjem, kdy právě příprava zabírá více než 90 % „*podnikatelského času*“ žalobce. Žalobce má tedy za to, že se jedná o činnost samostatnou. V tomto žalobním bodu žalobce navíc uvádí, že napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, neboť žalovaný neuvádí, proč činnost hokejisty nelze rozdělovat na hraní zápasů a ostatní aktivity spočívající zejména ve fyzické přípravě hokejisty.
- Žalobce poukazuje také na to, že podniká na vlastní jméno, což je patrné z uvedení tohoto jména na dresu a toho, že právě jméno sportovce je tím, co „*hráč prodává.*“ Dále žalobce zdůrazňuje, že podniká na vlastní odpovědnost, neboť nese odpovědnost za životosprávu, přípravu apod. a navíc dopustí-li se v utkání „*přestupku*“ je trestán právě žalobce.
- Žalovaným nebyl zohledněn rozdíl v příjmech jednotlivých hokejistů, který svědčí ve prospěch názoru o samostatnosti činnosti, neboť odměňování hokejistů je založeno na individuálních schopnostech a výkonech jednotlivých hráčů.
- Žalobce dále namítá, že mu není zřejmé proč individuální sportovec má možnost uplatňovat jinou paušální sazbu výdajů než sportovec kolektivní.

NSS

- Rozsudek ze dne 29. 11. 2011 č. j. 2 Afs 16/2011-78
- Rozsudek ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. 1 Afs 73/2011

NSS vs doc. Radvan

Otázky k zamyšlení

- Dvojití zdanění u Švarcu?
- Erotické služby a nutnost výslovné úpravy
- Generalizace na ryze závislou, obojetnou a nezávislou činnost - hrozby?

Dopad Švarcu

- § 7 - 1.261.573 Kč (cca 1 mln. OSVČ)
- § 6 - 91.176.488 Kč

Ústavněprávní rozměr

- Skokové zdanění
- Výdaje uplatňované zaměstnanci
- 38w

Praxe

- CTP Parky
- Reklamy
- DPPPO a DPH - důkazní břemeno
- Podvody obecně
- Ne bis in idem

Děkuji za pozornost.